

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jana Olecha**

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Macieja Nowickiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o interwencję w sprawie budowy w Niemczech, bezpośrednio przy granicy Polski, dużej spalarni odpadów w fabryce papieru Schwedt nad Odrą.

W Schwedt nad Odrą planowane jest otwarcie zakładu usuwania lub utylizacji odpadów stałych, płynnych lub gazu odpadowego w formie gazowej, umieszczonego w pojemnikach ze składnikami palnymi, przez zastosowanie procesów spalania. Zakład powstanie na terenie papierni w Schwedt - firma Leipä Georg Leinefelder GmbH. Spalarnia będzie miała zainstalowany kocioł na paliwo stałe o mocy cieplnej około 140 MW. Planuje się spalanie około 330 tysięcy t odpadów rocznie w celu wytworzenia energii elektrycznej cieplnej. Uruchomienie zakładu planowane jest na wrzesień 2009 r.

Paliwo dla spalarni będą stanowiły odpady z produkcji papieru, składające się z odpadów włóknistych, odrzutów papieru oraz biogazu, które są wytwarzane na miejscu w fabryce papieru. Dodatkowo wymienia się paliwa zastępcze EBS, nie podając, jaki to będzie typ paliw zastępczych. Obawiam się, iż mogą tam być spalane odpady z tworzyw sztucznych lub też odpady gumowe, a może także niebezpieczne. Proces spalania nie niszczy materii, zmienia jedynie jej postać i skład chemiczny - odpady są przekształcane w popiół, żużel i gazy. Na jedną tonę spalonych odpadów przypada ponad 320 kg pozostałości stałych. Oprócz żużli i pyłów poprodukcyjnych są jeszcze ścieki powstające podczas chłodzenia żużlu z paleniska oraz mokrego oczyszczania spalin. Zależnie od wydajności spalarnia emituje od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy metrów sześciennych gazów na godzinę. Spalarnia odpadów może emitować zanieczyszczenia gazowe: CO, NO₂, SO₂, HCL, HF, pyły, metale ciężkie, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), na przykład benzoapiren, polichlorowane dibenzodiodksyny PCDD oraz polichlorowane dibenzofurany PCDF. Nawet jeśli nowa instalacja będzie spełniała normy TA luft(2000) to i tak ogólna ilość zanieczyszczeń wzrośnie.

W Schwedt funkcjonują już dwa takie zakłady przemysłowe i w wyniku ich działalności następuje emisja zanieczyszczeń do środowiska. Nadmienić należy, że róża wiatrów dla Polski pochodzi z kierunków zachodnich, dlatego polskie społeczeństwo będzie narażone na oddziaływanie niebezpiecznych dla środowiska zanieczyszczeń. Mimo wyposażenia spalarni w coraz to bardziej złożone urządzenia do redukcji zanieczyszczeń nie jest możliwe wyeliminowanie toksycznych odpadów i emisji. Pozostałości z procesu spalania gromadzą wszelkie związki chemiczne, które zawierały odpady przed spaleniem oraz nowe, powstałe w trakcie spalania. Spalarnie działają bowiem jak syntezytory. W trakcie procesu spalania część związków chemicznych ulega rozkładowi, ale jednocześnie atomy rozpadających się cząstek wchodzi w reakcje z innymi, tworząc nowe substancje. Często są one jeszcze bardziej niebezpieczne niż pierwotne, zawarte w odpadach. Dioksyny i furany powstające w procesie spalania odpadów są związkami najbardziej toksycznymi.

Wiadomo, że dioksyny są dziesięć tysięcy razy bardziej toksyczne od cyjanku potasu. Potwierdzają to badania wykonane w Wojskowym Instytucie Chemii i Radiometrii i opublikowane w raporcie Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska. Toksyczne działanie tych związków polega głównie na powolnym, ale bardzo skutecznym uszkodzaniu narządów wewnętrznych, takich jak wątroba, płuca, rdzeń kręgowy lub kora mózgowa. Narażenie ludzi, a w szczególności dzieci, na ich długotrwałe oddziaływanie skutkuje nieodwracalnymi

zmianami genetycznymi i immunologicznymi, zwiększoną zapadalnością na różne infekcje, choroby nowotworowe i układu krążenia.

Mieszkańcy nie będą mieli pewności, czy będzie prowadzony monitoring oddziaływania zakładu na teren Polski. Należy zauważyć, iż inwestor postawi kominy o wysokości stu metrów, aby przesłać zanieczyszczenia jak najdalej nad terytorium Polski.

Uważam, że inwestycja będzie miała negatywny wpływ na obszar Natura 2000 po stronie polskiej, a występuje tam wiele rzadkich gatunków ptaków gniazdujących w pobliżu Odry.

Nie zostały podane informacje, czy strona niemiecka zamierza uczestniczyć w działaniach na rzecz poprawy ochrony środowiska po stronie polskiej, mimo że odbiorcą większości zanieczyszczeń są mieszkańcy naszych gmin i to oni poniosą konsekwencje tej inwestycji.

Z intencji przepisu o oddziaływaniu transgranicznym wynika, że również społeczeństwo polskie powinno znać zagrożenia spowodowane przez inwestycje realizowane na terenie Niemiec. Wynikający z tej intencji obowiązek, w moim przekonaniu, nie został dopełniony.

Obawy naszego społeczeństwa i argumenty, które przedstawiłem, są wystarczające do podjęcia działań zapobiegawczo-wyjaśniających, ponieważ kocioł na paliwo stałe o mocy 140 MW w fabryce papieru nad Odrą stanowi bardzo duże zagrożenie dla ludzi mieszkających w naszym regionie przygranicznym i dla środowiska.

*Z poważaniem
Jan Olech
senator RP*